

החידון נערך על ידי ח, כהן לזיכוי הרבים

פרשת צו א' ב' על הפרשה

לעילוי נשמת
אבני מזורי
הר"ר אהרן בן ר' יעקב זצ"ל
הב"פ

א] אנחנו מתקרבים ללילה הגדול שע"ז נאמר "לילה כיום יאיר", וכמו שמובא ב"תרגום יונתן" על הפסוק "יִנְהִי כִּי זָקֵן יִצְחָק וַתִּקְהֵן, עֵינָיו מִרְאֵת וַיִּקְרָא אֶת עֶשָׂו בְּנֵו הַגְּדֹל", וקרא את עשו בריה רבא בארביסר בניסן ואמר ליה פרי הא ליליא דין עלאי משפחין למארי עלמא, ואוצרי טלין מתפתחין ביה, דהיינו שכל אוצרות השמים נפתחים בזה הלילה.

והזהר הקדוש מתאר מה שהולך בשמים בשעה שאנחנו עוסקים באמירת ההגדה שהרי זה לא יתואר.

וכך הוא כותב: שכל המספר ביציאת מצרים ושמו בספור ההוא בשמחה, עתיד הוא לשמוח עם השכינה לעולם הבא שהקב"ה שמח באותו סיפור ובאותה שעה מקבץ הקב"ה את כל החבורה שלו, ואומר להם לכו ושמעו את הסיפור של השבח שלי שמספרים בני ושמחים בגאותי, ואז מתקבצים כולם ובאים ומתחברים עם ישראל ושומעים סיפור השבח ששמחים בשמחת הגאולה מאדונם, ובאים ומודים להקב"ה על כל הניסים והגבורות ומודים לו על עם הקדוש שיש לו בארץ שמחים בשמחת הגאולה של אדונם, ועל ידי זה מתווסף כבוד להקב"ה ולישראל, והכל יראים מלפניו ועולה כבודו על כולם.

א"כ כמה אנחנו צריכים להתרגש בשעה שאנחנו עוסקים בסיפור ההגדה שהקב"ה ממש שומע כל מילה שלנו ומביא את כל הפמליא של מעלה לשמוע אותנו, ועל ידי זה הוא מתכבד ביותר, והרי זה נורא ואיום הזכות הגדולה שלנו. הסדר הוא כביכול 'נישואין' בין ישראל לאביהם שבשמים, וכמו שכלה בלא ברכה אסורה לבעלה (מסכת כלה פ"א) כך בנישואין הלילה - מברכין לבילל הסדר 'שבע ברכות' לפני אכילת מצה.

ועוד הביא ממדרש (פנים אחרים נוסח ב פ"ו) אלוקיה של אומה זו עסוק הוא להיות עושה להם ניסים בלילה הזאת.

(באר הפרשה)

מה היה הציווי למשפחת הכהנים
מפתח אוהל מועד, בימי המילואים?

כיצד נקראו הימים המיוחדים
בהם הוכשרו הכהנים לתפקידים?

כיצד נקרא בשר הקרבן
שלא הספיקו לאכול בזמן?

ממה הוכנה המנחה
אשר אזכרתה הוקטרה?

מה הכהן על המזבח מעמיד
כדי שתבער בו אש תמיד?

כיצד נקרא קרבן שנפסל במחשבה
כי כוונת המקריב לא היתה טובה?

איזו לשון זירוז לאהרן נאמרה
זה גם שמה של זו הפרשה?

באיזה מקום יאכלו הכהנים
את חלקי הקרבן שלהם ניתנים?

על איזה איבר יצק משה משמן המשחה
כדי לקדש את אהרן לכהונה?

איזה חלק בשלמים לכהן תרומה
מלבד חזה התנופה?

איזה קרבן - להביא מתבקש
על נס שלאדם מתרחש?

מה הקריבו לעולה אהרן ובניו
ומשה שחט ונתח אותו לנתחיו?

מה הכהנים היו צריכים לבשל
ובפתח אוהל מועד צריך להיחל?

איזה כהן חייב מנחה להקריב
מדי יום ביומו בשחרית ומעריב?

מה הכהן מהמזבח מרים
ולכן צריך ללבוש בגדים אחרים?

מה עשו אהרן ובניו הכהנים
בחלות ובחלקי קרבן המילואים?

מה ענשה של הנפש שאכלה
קרבן קודש בעודה בטומאתה?

איך עוד נקרא הקרבן
אשר על המזבח הוכן?

איזה כלי צריך להישר
אם נטמא לא יוכל להיטהר?

למי אסור לאכול מהבשר
כל עוד שהוא לא נטהר?

איזה חלק מלבד הכליות והאליה
מוקטר לאשם בכוונה רצויה?

איזה מנחה לא נאכלת
וכליל לה' היא מוקטרת?

פנינים נפלאים מבית כבשונו של הגאון ר' חיים ברוך נבנצאל שליט"א מלוקט מגליון ה"ישיבישער חומש" בן מגיד

"ברוך שומר הבטחתו לישראל", והוא שבח תמוה שנראה שמשבחים את הקב"ה על כך שכביכול היה נאמן לדברו ולא כיוזב בהבטחתו?

והביאור הוא: אין השבח כאן על זה שהקב"ה עמד בדברו, אלא 'שומרי' האמור כאן הוא כפי שמצאנו בפרשת וישב 'ואביו שמר את הדבר' וברשי"ש: היה ממתין ומצפה מתי יבוא, ועו"י רש"י יבמות ל"ח המבאר את המושג 'שומרת יבם': ממתנת ומצפה ליבם, - השבח והברכה כאן הם לא על 'קיום' הבטחה חלילה, אלא על ה'שומר הבטחתו' - שכביכול הקב"ה יושב ומצפה מתי כבר אגאל את ישראל.

אמר לי פעם בחור: בקבלת שבת אומרים 'שיש עליך אלוקיד כמשוש חתן על כלה',

נתאר לעצמנו חתונה, הרי אינו דומה חתן שמתחתן בן שבע עשרה שכידוע מעניין אותו מאוד מי יבוא לחתונה מי יהיה הזמר וכו' לחתן בן 49 שמתחתן פעם ראשונה, חתן מבוגר כזה שמתחתן בגיל כזה, מה מעניין אותו? הרי מה שחשוב לו בעיקר זה הכלה!! שמחתו כה גדולה מתוך חשקו למימוש הציפיה להקים בית שכמעט ואינו מתעניין בנעשה מסביבו! עצם ההמתנה יוצרת כמיהה והיא זו ונתנת את פרץ השמחה העצומה, וזה מה שאנו אומרים 'שיש עליך אלוקיד', איזה משוש! כמו איזו חתונה! כמו חתן ששומר ומחכה לכלתו ...

אוי! כשמגרדים 'חריין'...

אם אחד מגיע לבית הוריו ורואה שמגרדים 3 קילו 'חריין', מורידים דמעות... אבל שמחים כי מבינים שהולכת להיות סעודה טובה... ואם אחד רואה שמגרדים 200 קילו 'חריין', מורידים הרבה דמעות אבל סובלים בשמחה כי אוהו איזו סעודה הולכת להיות... אבל אם אחד רואה שמגרדים 2000 קילו 'חריין'... מורידים המון דמעות אבל השמחה גדולה עוד יותר כי אי אפשר לתאר את גדול הסעודה

שמחה... עם ישראל כבר אלפיים שנות גלות "מגורד חריין" ומוריד ים של דמעות... אבל סובלים בשמחה ובאהבת ה' כי מאמינים בהקב"ה
ויודעים איזו "סעודה" מחכה לנו... ושהכל הכנה לגאולה השלימה. הקב"ה הבטיח לאברהם אבינו בברית בין הבתרים: **וְגַם אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ**
דָּן אֲנִי וְאַחֲרָי כֵּן יִצְאוּ בְרַכְשׁ גְּדוֹל. המילים "דן אנכי" הם תמצית ההבטחה של הקב"ה שיעשה שפטים במצרים. **2 מילים! "דן אנכי"!** יש ללמוד
מזה שאם בשני מילים טמון כ"כ הרבה מכות על הים ובמצרים ובכל מכה כך וכך... על אחת כמה וכמה במידה טובה מרובה – טמון בפרקים על
גבי פרקים, שבתורה ובנביאים, המבטיחים את הגאולה העתידית.

וכמו שנאמר ישעיה נד, ז **"ברגע קטן עזבתיך"**, כל הגלות הארוכה הזו היא רגע קטן לעומת הגאולה העתידה של **"ויברחמים גדולים אקבצך"**. זוהי
גם הבקשה שאנו מבקשים בפסוקי דזמרה של שבת: **"שמחנו כימות עיניתנו שנות ראינו רעה"**, שנזכה לראות עד כמה קושי השעבוד הוא גופא זה
שהביא שמחת הגאולה.

ד] שולחן ערוך הפנימיות תמיד קיימת ולבסוף תצא מהכח אל הפועל

ברמ"א סי' תע"ו ס"ב כתב: הגה: נוהגים בקצת מקומות לאכל פסעדה ביצים, ועיי"ש הטעמים שמביא.

ובמהר"ל ביאר באופן נוסף שהגאולה הייתה ע"י 'דגירה' כביכול, כלומר על ידי תהליך של צמיחה בו שהתפתחו עם ישראל שלב אחר שלב עד
שנשלמה הורתן והיו מוכנים ליציאה. **ובדרך נוספת אפשר לרמז טעם בזה ע"פ ביאור המהרש"א** על שאלת חכמי אתונא את רבי יהושע ששאלוהו
איך נדע אם הגבינה היא מ'עז' לבנה או שחורה, וביאר המהרש"א שהתכוונו לשאול: מה ההבדל בין ישראל לעמים, ומה מעלה ומוריד מה שהיה
לנו אבות גדולים: **והשיב להם על פי דרכם** והביא להם ביצים וביקש שיענו לו אלו מתוכן מתרנגולת שחורה ואלו מתרנגולת לבנה. וכוונתו היתה
לענות להם: **אכן כעת בשעה שזה ביצה לא ניתן לדעת את מי הטילה תרנגולת לבנה ואת מי שחורה, אבל אם תדגור עליהם... תראה מה יצא! וכן**
כש'דוגרים' על עם ישראל מבצבץ ובוקע מהם מה שקיבלו מכח אבותיהם!!! וכן היה גם במצרים שלמרות שהיה נראה ש"הללו עובדי עבודה זרה
והללו עובדי עבודה זרה", אבל אחרי זמן קצר מאוד כשהיו כאיש אחד בלב אחד קיבלו תורה בנעשה ונשמע.

ה] צפון - כוחו של הניצוץ הנסתר

ידוע המשל שמביא רש"י על הפסוק "וישב יעקב" בראשית לו, א: הפשתי זהה, נכנסו
גמליו טעונים פשתן, פחמי תמה, אנה יכנס כל הפשתן הזה, היה פיקח אחד משיב לו, ניצוץ אחד יוצא ממפוח שלך ששורף את כולו, **כך יעקב, ראה**
כל האלופים הכתובים למעלה, תמה ואמר, מי יכול לכבוש את כולו, מה כתיב למטה, אלה תולדות יעקב יוסף, וכתיב והיה בית יעקב אש ובית
יוסף להבה ובית עשו לקש, **ניצוץ יוצא מיוסף שמכלה ושורף את כולם. נתאר לעצמנו** הפחמי ומפיח במפוח, והוא אומר לעצמו מה כבר כוחו של
המפוח שלי... כל כך הרבה עלי להשתמש בו ו... בקושי מה יוצא לי... הנה תראה הפשתי הזה, הוויווווי איזה גובה עצום רוב של פשתן... ומה אומר
לו הפיקח: ניצוץ אחד שלך הוא חזק יותר מכל ההר הענק של הפשתן...! **כך יושב בחור בישיבה, אברך בכולל, וחושב לעצמו:** מה כבר מועילה
התורה שלי... עוד משנה... ועוד קטע גמרא... ועוד רש"י... ו...מה אני כבר מחדש! **ומהי האמת?** ניצוץ אחד שלך הוא גדול יותר וחזק יותר
ומכריע את כל גורדי השחקים הענקיים על כל יושביהם אילי ההון שבהם. כי אור התורה גדול מהכל, כמה גדול הדבר כשמסתכלים באופן הנכון:
הנה קדשים קלים נאכלים לפני מחומות ירושלים, החומה היא הגבול. אבל בזמן משכן שילה, קדשים קלים היו נאכלים בכל מקום שרואים
ממנו את משכן שילה. זבחים קיז. והגמי מבארת הטעם: רבי אבהו אמר: אמר קרא בראשית מט-כב **"בן פרת יוסף בן פרת עלי עין"** עין שלא
רצתה לזון ולהיהנות מדבר שאינו שכל תזכה ותאכל כמלא עיניה. **שילה היה בחלק של יוסף וכיון שיוסף נזהר בשמירת עיניו, כח הראיה במה**
שקשר ליוסף הוא כח הזקק עד כדי שכל מקום שרואים את משכן שילה זה נחשב כמחובר למשכן. כשרק מסתכלים נכון כמה ניתן לזכות!!!
ו] הלל - סגולה בדוקה לישועה: לכוון היטב ב"אנא ה' מספרים כי באחד מימי ערב החג הודיע הרבי מגור זצ"ל למסתופפים בצילו כי בשעת
אמירת הלל בימי החג הממששים ובאים, ישנה עת רצון נפלאה בשעת אמירת 'אנא ה'...' מי שיכוון ב"אנא ה'" בכל כוחו ובכל ליבו – אמר הרבי
זצ"ל - בטוחני שיוושע.

החסידיים כבר חיכו בקוצר רוח להגיד את האנא ה', ואז כשהגיעו ל'אנא ה' הושיע נא' היו כאלה שאגות שכמעט התקרה התרוממה... החסידיים
ציפו עיניהם לאדמו"ר שיגיב אחרי התפילה, ואז האדמו"ר יצא מאוכזב באמרו הרי בקשתי שיכוונו ולמה לא כיוונו!!! ענו לו: מה, הרבי לא שמע
את השאגות שכולם שאגו באנא ה'!!! **ענה להם לא לאנא ה' הזה התכוונתי...!!! התכוונתי ל"אנא ה'",** אחר: **"אנא ה' כי אני עבדך... אני עבדך**
בן אמתך..." מי שמגיע להכרה זו "אני עבדך", "אני עבדך בן אמתך", הוא בוודאי יוושע.

ז] מאמרים לחג הפסח:

צריך להבין מה העניין שבכל דבר אומרים "זכר ליציאת מצרים" שלכאור מה התחדש
באותה יציאת מצרים, שהרי לכאור היציאה הייתה רק הכשר לקבלת התורה, ואם אומרים על כל דבר זכר ליציאת מצרים משמע שהתחדש משהו
בעצם היציאה בעצמה, וא"כ צריך להבין מהו **התכלית בעצם היציאה** שאת זה אנו כל הזמן מזכירים בכל שבת ומועד?
אמנם העניין הוא שהקב"ה מלכתחילה חיבר את שכנינו בתוכנו, **בשביל שכשהוא יגאל את שכנינו ממילא גם אנחנו נגאל עמה ביחד,** שעד
היציאה מצרים היה קשר לקב"ה רק עם יחידים וזה לא היה מחייב אף אחד וכמו שישמעאל ועשו אפילו שהיו בניגים של האבות הקדושים, עם כל
זה לא היה להם ברית עם הקב"ה, וכן רואים שכמות עצומה מעם ישראל מתו במכת חושך, ולא זכו לצאת ממצרים, **אמנם ביציאת מצרים**
התחדש, שהקב"ה חיבר את שכנינו עמנו עם ישראל **ברמה כזו שהוא לא יכול להתנתק מעמנו,** וכשהוא גאל את שכנינו שהייתה אתנו במצרים
נגאלנו אתה ביחד, **ושכינה הכוונה גילוי מלכותו בפועל שכולם חשים ומרגישים את מלכותו,** וכמו שהיה ביציאת מצרים שכל העולם ראה בחוש
את מלכותו של הקב"ה דרך עם ישראל, וידוע שאין מלך בלא עם, וא"כ זה מה שהקב"ה רצה שאנחנו נהיה עמו והוא מלכנו, **שאנחנו נהיה הצבא**
שלו, שדרכנו הוא מתגלה כמלך בעולם, וכמו שכתוב בשמות (ז, ד) "והוצאתי את צבאתי את עמי בני ישראל מארץ מצרים".

וא"כ "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות" שהגאולה האחרונה צריכה להיות כעין הראשונה, והוא וודאי יבוא ויגאל אותנו **כי שכנינו**
בתוכינו, והוא יבוא ויגאל את שכנינו יחד עמנו!!! אמנם כמו שבגאולות מצרים לפני היציאה עם ישראל היו צריכים לעשות מעשה של מסירות נפש
כלפי הקב"ה כששחטו את האלוהים של מצרים לעיניהם וצלו אותו כשהריח של האלוהים הנשרף היה בכל מצרים שזה היה מעשה של מסירות
נפש עצום, כשהמצרים האדונים חרקו שיניהם כשראו זאת, ורק כך על ידי מסירות נפשנו שהראנו לו שאנחנו רוצים להיות עמו, הוא בא וגאל
אותנו.

אותו דבר גם לקראת הגאולה האחרונה אנחנו צריכים **לפעול במסירות נפש כלפי הקב"ה** כשאנחנו מראים לו שאנחנו רוצים אותו, אנחנו מחכים
לו, **אנחנו הצבא שלו,** ונלך אחריו באש ובמים, נתנתק בדעתנו ובמעשנו מכל זיק של מצריות!!!

וא"כ זה מה שאנחנו צריכים לכוון ולהרגיש בליל הסדר, בורא עולם אנחנו הצבא שלך!!! בוא ותתגלה אלינו, יש לך למי לבוא ולהתגלות!!! אנחנו
מחכים לך, ועל ידי זה נזכה שיקוים בנו **"כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"**. ממו"ר הגאון ר' אברהם אוחנה שליט"א

מאמר בענין שה' הוציא אותנו בפסח מעבודת לחרות

ח] ולכאור הרי אם תשאל כל אדם מה אתה מרגיש? יאמר לך: אני בן חורין לעשות כל מה שאני רוצה... וא"כ אז מה המעלה שה' הוציאנו לחירות?
אבל האמת שאין זה אמת, כי באמת לא שייך כזה דבר במציאות שהיא לא תורה, **"אדם בן חורין"**, שהרי כל אדם משועבד לחברה שבה הוא נמצא,
והוא רואה מה הולך וכך הוא עושה, **בכל דבר** הוא חושב איך הוא ייראה בעיני אחרים ובעיני החברה, כל מעשה שהוא עושה הוא חושב על זה,
ומחשבן את זה, כך שבכלל אין לו שיפוט עצמי, **רק מה ואיך יגידו... וכך על זה הדרך הוא משועבד לרצונותיו הפנימיים, רצונותיו הבהמיים, וזה**
מה שמוביל אותו, כך שלא שייך להגיד על **"שום אדם"** בעולם **שהוא בן חורין...**

רק יהודי שבמהותו הוא בטל לרצון בוראו, שכל מעשה ומעשה שהוא עושה הוא חושב מה רצון הבורא ממנו, ורק זה מה שהוא עושה, **זהו הבן**
חורין האמיתי, שהרי הוא לא משועבד לאף אחד, לא לרצונותיו ולא לחברה ולא למה שהולך, שזה לא תופס אצלו מקום רק רצון בוראו, שזהו
הרצון האמיתי הדבקות בו יתברך, וכמו שכתוב **"טוב יצר כבוד לשמו"** דהיינו שהקב"ה רצה שיהיה טוב לאנשים, והרי הטוב האמיתי זהו רק עד
כמה שדבקים בו יתברך אז הוא יצר יצירה שנקראת **"כבוד לשמו"** והמטרה לא כי הוא רוצה כבוד, אלא כי הוא רצה שיהיה אפשרות לאנשים
להידבק בו וזהו ע"י שידבקו בו יתברך, וזהו הבני חורין שאנו זכינו להיות ביציאתנו ממצרים **הדבקות בו יתברך.** ממו"ר הגאון ר' אברהם אוחנה שליט"א